

Protokoll fört vid enskild föredragning

Utbildnings- och kulturavdelningen
Kulturbyrån, kulturmiljöenheten, U3a

Beslutande
Minister
Annika Hambrudd

Föredragande
Antikvarie
Daniel Anderberg

Justerat
Omedelbart

Nr 2

Tillstånd för ingrepp i fast fornlämning Su
12.23, Kastelholms slott, Kastelholm,
Sunds kommun
ÅLR 2023/1774
136 U3a

Ärende

Geologiska forskningscentralen har den 21.2.2023 anhållit om tillstånd att göra ingrepp i fast fornlämning Su 12.23 Kastelholms slott, i Kastelholm, Sunds kommun. Syftet med ingreppet är att kartlägga murstenarna och deras tillstånd för att upptäcka eventuella sprickor och/eller andra fel som med åren uppkommit i dem.

Ålands landskapsregering konstaterar att det rör sig om max 10 borrhål under förutsättning att de återställs enligt det förslag som ges i tillståndsansökan (bilaga 1). Beslut om placering av borrhål bestäms på plats utifrån hur förutsättningarna för provtagning ser ut och görs i samråd med personal från Ålands landskapsregerings kulturbyrå.

Beslut

Ålands landskapsregering konstaterar att det planerade ingreppet på Kastelholms slottsruin innebär ingrepp på fast fornlämning, Su 12.23, vilken är fredad enligt 1 § i Landskapslag (1965:9) om fornminnen (fornminneslagen).

Syftet med ingreppet är att kartlägga murstenarna och deras tillstånd för att upptäcka eventuella sprickor och/eller andra fel som med åren uppkommit i dem.

Enligt tillståndsansökan kommer proverna tas med en liten handborr. Proverna är 20 mm i diameter och max 15 cm långa. Det prov som fås av detta är en 15 mm tjock stencylinder. Hålen som uppkommer kan fyllas med en motsvarande stencylinder som tas från liknande stenar utanför slottsområdet. För att få dem att hållas på plats kommer murbruk att användas.

Ålands landskapsregering konstaterar att 10 § i fornminneslagen ger landskapsregeringen rätt att vidta åtgärder för ens fornlämnings skydd och för vård nödvändiga åtgärder.

I vårdplanen för Kastelholms slott (Palamarz, P, 2012, *Kastelholms slott - Underhållsplan 2012*, Ålands landskapsregering, Museibyran) återspeglas det antagna syftet med förvaltningen samt dess inbördes prioriteringsordning för användningen. Som vårdplanen syfte räknas upp att; 1. Skydda ruinen mot förfall. 2. Förlänga dess existens. 3. Bevara dess karaktär och kulturhistoriska värde. Som ett principiellt ställningstagande anges sammanfattningsvis att samtliga vårdåtgärder, som kan leda till ett, ur bevarande- och varsamhets synpunkt oacceptabelt ingrepp i byggnaden skall hindras.

De åtgärder som planeras är sådana att de resultat som kommer av dem kommer att ligga till grund för vidare åtgärder vilka kommer skydda ruinen, dess existens och bevara dess kulturhistoriska värde.

Landskapets ståndpunkt är att åtgärden är befogad. Detta ställningstagande grundar sig i slottets nuvarande användning som Ålands viktigaste besöksmål och dess utvecklingspotential som sådan. Åtgärderna, och dess begränsade omfattning, måste sättas i relation till det väsentligt ökade kunskapsunderlaget som kommer av resultatet av ingreppet.

Ålands landskapsregering beslöt att bevilja Geologiska forskningscentralen tillstånd för att genomföra det planerade ingreppet på fast fornlämning Su 12.23 i Kastelholm, Sunds kommun.

Kopia av slutrapporten ska skickas till Ålands landskapsregering, kulturbyran efter avslutat arbete.

Tillämpade lagrum

1 och 10 §§ Landskapslag (1965:9) om fornminnen

Ändringssökande

Besvärshänvisning till beslutet bifogas.

Tillstånd för ingrepp i eller vid fornlämning

Obligatoriska fält är markerade med en asterisk (*)

Mottagen

2023-02-21 11:13

Ansökan om tillstånd att göra ingrepp i eller invid en fornlämning enligt LL (1965:9) om fornminnen.

Utan tillstånd från landskapsregeringen är det inte tillåtet att gräva ut, ändra, skada, ta bort eller att täcka över en fornlämning.

Ansökan är kostnadsfri.

Sökande

Ansökan söks av *

Bolag och andra juridiska personer

FO-Nummer/Personbeteckning

0244680-7

Namn (Företag/förening eller Efternamn Förnamn) *

Geologiska forskningscentralen

Kontaktperson (om företag eller förening)

Heikki Pirinen

Postadress *

Bergsmansvägen 5

Postnummer *

02151

Ort *

Esbo

Telefonnummer *

040-3542822

E-postadress

heikki.pirinen@gtk.fi

Godkännande

Jag godkänner att landskapsregeringen kan kommunicera elektroniskt med mig i detta ärende (även gällande beslutet), via den ovan angivna e-postadressen.

Information om hur landskapsregeringen hanterar personuppgifter hittar du [här](#)

Fornlämningen

Fastighetsbeteckning

Kastelholm slott

By

Kastelholm

Kommun

Sund

Åtgärderna önskas påbörjas

(observera att handläggningstiden är ca 3 månader, med ytterligare väntetid om det gäller fältarbeten)

1.4.2023

Planerade åtgärder

Beskriv vad ni planerar att göra

(t.ex. vilken typ av byggnad som ska uppföras)

Planen är att kartlägga murstenarna och deras tillstånd för att upptäcka eventuella sprickor och/eller andra fel som med åren uppkommit i dem.

Beskriv vilka eventuella markingrepp som krävs

(ange schaktbredd, djup m.m.)

1. Vi kommer att fotografera alla väggarna med en GigaPixel-kamera. Detta påverkar inte väggarna alls.
2. Vi kommer att göra en manuell kartering av murarna. Som inte påverkar murarna alls.
3. Ta prover på sådana murstenar som är i dåligt skick. Vi kommer att ta max 10 prover.

Beskriv hur ingreppet planeras att ske

(t.ex. grävning för hand eller med maskin, kabelplöjning, plintkonstruktion, pålning el.dyl.)

Proverna tas med en liten handborr. Proverna är 20 mm i diameter och max 15 cm långa. Det prov som fås av detta är en 15 mm tjock sten cylinder. Hålen som uppkommer kan fyllas med en motsvarande sten cylinder som vi tar från liknande stenar utanför slottsområdet. För att få dem att hållas på plats används murbruk.

Motivera till varför arbetet planeras på/vid fornlämningen

Detta arbete har beställts av Landskapets Fastighetsverk och görs för att veta i vilket skick murstenarna är i slottet för att förhindra eventuella framtida olyckor pga fallande stenmaterial.

Bilagor

Fastighetskarta eller likvärdig med angiven skala som tydligt visar vilket område som berör

Karta.PNG

Eventuella tilläggsuppgifter

Eventuella tilläggsuppgifter fås av Daniel Andersson på Fastighetsverket daniel.andersson@fastighetsverket.ax

Anvisningar

För ytterligare information kontakta Kulturbyrån på Ålands landskapsregering. Tel. +358 (0)18 25000.

Genom att trycka på knappen PDF nedan kan du skriva ut eller spara din ifyllda ansökan för eget bruk

Norra längan

Stora borggården

Östra längans norra del

FÖRBORGEN

Västra längan

Östra ingången

Västra ringmuren

Hallen

Östra längans södra del

Kuretornet

Portvalvet

HUVUDBORGEN

Dubbelrums-
längan

Lilla borggården

Förhuset

Sjöporten

YTTRE FÖRBORGEN

Södra längan

